

**Силабус навчальної дисципліни
ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ РЯТУВАЛЬНИХ
РОБІТ НА ОБ'ЄКТАХ БУДІВНИЦТВА**

підготовки	магістрів
	(назва освітнього ступеня)
спеціальності	263 «Цивільна безпека»
	(назва спеціальності)
освітньо-професійної програми	
«Охорона праці»	
(назва освітньої програми)	

Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут	Цивільної інженерії та екології
Кафедра	Охорони праці, цивільної та техногенної безпеки
Контакти кафедри	Кафедра каб. В1307б (тринадцятий поверх висотного корпусу) Email: life.safety@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Пилипенко Олександр Володимирович, к.т.н., доцент
Контакти викладачів	Email: pylypenko.oleksandr@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/CT/K5/ROZKLAD.HTML
Консультації	http://surl.li/vcsyoh

Анотація навчальної дисципліни

У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти отримують знання основних понять та визначень з проведення рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації наслідків прориву дамб, повені, вибуху газоповітряної суміші, розливу хімічних речовин, радіаційного забруднення територій, вибуху вибухових речовин, руйнування будівель та споруд, ссувів, обвалів, буревіях, ураганах, лісових пожеж, інших природних та техногенних надзвичайних ситуацій.

	Години	Кредити	Семестр
			II
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4,0	120
Аудиторні заняття, у т.ч:	32		32
лекції	24		24
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	8		8
Самостійна робота, у т.ч:	88		88
підготовка до аудиторних занять	28		28
підготовка до контрольних заходів	30		30
виконання курсового проекту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30		30
підготовка до екзамену	-		-
Форма підсумкового контролю			Залік

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми забезпечення хімічної, радіаційної, техногенної та пожежної безпеки при проведенні аварійно-рятувальних робіт в умовах ліквідації надзвичайних ситуацій, екстремальних умовах, в умовах бойових дій та обстрілів. Навчитися приймати самостійні продуктивні рішення у сфері використання спеціальної аварійно-рятувальної техніки, спеціальних засобів, інструменту та технічних засобів при проведенні рятувальних та інших невідкладних робіт для забезпечення питань цивільної та техногенної безпеки.

Завдання - є засвоєння теоретичних основ і здобуття практичних навичок щодо: вивчення європейських та світових стандартів в ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природнього походження; визначення класифікації та застосування пневмо-, мото-, електроінструменту для забезпечення пожежогасіння; застосування рятувальних приладів та засобів пошуку людей.

Пререквізити дисципліни.

«Правові основи охорони праці та цивільної безпеки», «Безпека життєдіяльності і основи екології», «Техногенна безпека», «Безпека при ліквідації надзвичайних ситуацій».

Постреквізити дисципліни.

«Переддипломна виробнича практика».

Компетентності (відповідно до освітньо-професійної програми «Охорона праці» другого (магістерського) рівня вищої освіти 2024 року):

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері цивільної безпеки.

Загальні компетентності: ЗК 3. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності спеціальності: **ФК 11.** Здатність оптимізувати методи й засоби забезпечення безпеки людини від впливу різних негативних чинників при проведенні аварійно-відновлювальних (аварійно-ремонтних) робіт та інших першочергових робіт з відновлення об'єктів будівництва; **ФК 12.** Здатність проводити експертизу рішень щодо безпеки об'єктів підвищеної небезпеки, будівельних об'єктів, в т.ч. захисних споруд цивільного захисту населення, а також будівель і споруд пошкоджених внаслідок бойових дій, сертифікацію виробів, машин, матеріалів на відповідність вимогам безпеки; **ФК 13.** Здатність до реалізації нових методів підвищення безпеки та стійкості техногенно небезпечних об'єктів, підтримання їх функціонального призначення.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Охорона праці» другого (магістерського) рівня вищої освіти 2024 року): **ПРН 4.** Розробляти і реалізовувати соціально-значущі проекти у сфері цивільної безпеки та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, технічних та правових аспектів; **ПРН 11.** Розв'язувати проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації, оцінювати ризики, здійснювати відповідні дослідження; **ПРН 15.** Аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної та виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж в т.ч. при розробці проектів з реконструкції, відновлення пошкоджених будівельних об'єктів внаслідок бойових дій та проектів нового будівництва; **ПРН 17.** Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: групова, індивідуальна.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: Лабораторія цивільної та пожежної безпеки, в якій представлено стенди за прогнозуванням радіаційної аварії при можливому викиді радіаційної речовини. В наявності стенди з ліквідації надзвичайних ситуацій та аварій (автори: д.т.н. Беліков А.С., к.т.н., доц. Пилипенко О.В.)

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Організація і проведення рятувальних робіт на об'єктах будівництва					
1. Організація управління аварійно-рятувальними та іншими невідкладними роботами. Основні положення. Сучасна концепція проведення рятувальних робіт в Україні.	9	2	2		5
2. Організація та проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	14	2	2		10
3. Сили та засоби проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	14	2	2		10
4. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в будівлях та спорудах хімічно-небезпечних об'єктів.	14	2	2		10
5. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в будівлях та спорудах радіаційно-небезпечних об'єктів.	11	2			9
6. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при руйнуванні будівель та споруд.	7	2			5
7. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при затопленні територій.	8	2			6
8. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при дорожньо-транспортних пригодах на автодорогах.	9	2			7
9. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на водному та авіаційному транспорті.	8	2			6
10. Застосування аварійно-рятувальних автомобілів для проведення рятувальних та інших невідкладних робіт.	9	2			7
11. Інструмент для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	8	2			6
12. Надання першої долікарської допомоги постраждалим під час проведення рятувальних робіт в умовах воєнного стану.	9	2			7
Разом за змістовим модулем 1	120	24	8		88
Усього годин	120	24	8		88

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в висотних будівлях.	[1-7, 15-18]
Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в будівлях підвищеної поверховості.	[2-4, 15-18]
Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при руйнуванні будівель та споруд від вибуху газу.	[5-6, 15-18]

Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при руйнуванні будівель та споруд від вибуху вибухових пристроїв, гранат, снарядів та інших боєприпасів.	[1, 3, 17]
Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при прориві дамб та ГЕС.	[1-18]
Застосування інженерних автомобілів для проведення рятувальних та інших невідкладних робіт.	[11-13, 15-17]
Застосування спеціальних автомобілів для проведення рятувальних та інших невідкладних робіт.	[4, 11-13, 17]
Обладнання для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	[11-12, 17]
Тактична медицина. Надання допомоги постраждалим під час проведення рятувальних робіт в умовах мирного часу.	[2-8, 13]
Надання першої долікарської допомоги постраждалим під час проведення рятувальних робіт в умовах аварій.	[3, 6, 12, 14]

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання знань студентів з окремих змістових модулів

Змістовий модуль 1. Організація і проведення рятувальних робіт на об'єктах будівництва

№ п/п	Вид контролю	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій	24
2.	Відвідування практичних занять	8
3.	Виконання та захист практичних робіт	32
4.	Контрольна робота	36
	Разом:	100

Відвідування лекцій

Всього 12 лекцій. Присутність студента на лекції оцінюється в – 2 бали, відсутність – 0 балів.

Відвідування практичних занять

Всього 4 практичних занять. Присутність студента на практичному занятті оцінюється в 2 бали, відсутність – 0 балів.

Виконання та захист практичних робіт

Всього 4 практичних робіт. Кожна практична робота оцінюється в 8 бали.

Критерії оцінки практичних знань поточного контролю

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за 1 змістовий модуль
1	Відвідування практичних занять	2 бали за відвідування студентом кожного практичного заняття	2
2	Якість виконання і захисту практичного завдання	Студентом обґрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач.	5-8

	При обґрунтуванні і розв'язанні практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які суттєво не знижують якості виконання завдання. При захисті практичного завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач.	1-4
	Виконання і захист практичного завдання зроблені студентом з грубими помилками і не в повному обсязі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання.	0
	Разом:	0-10

Контрольна робота

Максимальна кількість балів при вичерпній відповіді на два запитання оцінюється в змістовному модулі 1 – 36 бали.

Контрольна робота містить 2 запитання, на які студент зобов'язаний дати відповіді у письмовій формі, максимальна кількість балів при вичерпній відповіді на одне запитання – 18 балів.

Кількість балів за якість відповіді на одне запитання установлюється:

17-18 балів – студент дав вичерпну відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, дав на них ґрунтовні пояснення.

13-16 балів – студент дав повну відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатніх пояснень до них.

8-12 балів – студент дав повну відповідь на запитання, але навів тільки частину необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них.

5-7 балів – студент розкрив суть запитання, але у відповіді допущені помилки, які принципово не впливають на кінцеву суть відповіді, зроблена спроба навести потрібні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри.

1-4 балів – студент не повністю розкрив суть запитання, у відповіді допущені грубі помилки.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається за результатами змістового модуля 1.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу студенти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо студент був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущено лекцію – у формі усного опитування за підготовленим рефератом на відповідну тему. При цьому враховується причина

пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентом. Дотримання академічної доброчесності здобувачами наукового ступеню передбачає:

самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуватися Положення щодо запобігання та виявлення академічного плагіату у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України. – К., 1996. –108 с.
2. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23.05.2017р. (поточна редакція від 15.07.2021р.).
3. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». – К., 18.01.2001 №2245-111.
4. Закон України «Про боротьбу з тероризмом». – К., 20.03.2003 №638-4.
5. ДБН В.2.2-5-2023 Захисні споруди цивільної оборони.
6. ДБН В.2.2-9-2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення.
7. ДБН В.2.2-41-2019 Висотні будівлі.
8. ДБН В.2.2-28-2010 Будинки адміністративного та побутового призначення.
9. ДБН В.2.2-3-2018 Будинки та споруди навчальних закладів.
10. ДБН В.2.2-4-2019 Будинки та споруди дошкільних навчальних закладів
11. ДБН В.2.2-10-2022 Заклади охорони здоров'я.
12. ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди.
13. ДБН В.2.2-20:2008 Готелі.
14. ДБН В.2.2-23:2009 Підприємства торгівлі.
15. Діденко Л.М., Папірник Р.Б., Сафонов В.В., Рибалка К.А., Клименко Г.О., Пилипенко О.В. «Охорона праці при реконструкції та капітальному ремонті промислових підприємств»: Підручник для студентів будівельних спеціальностей – Дніпро. Видавництво: Журфонд 2024р. – 220с.
16. Безпека життєдіяльності. Беліков А.С., Шаломов В.А., Подкопаєв С.В. та інші / Підручник для студентів ВНЗ під. загал. ред. д.т.н., проф. Белікова А.С. – Дніпро: Журфонд, 2024р – 220 с.
17. Цивільний захист. Беліков А.С., Коротаєв В.М., Шаломов В.А., Подкопаєв С.В. та інші / Підручник для студентів ВНЗ під. загал. ред. д.т.н., проф. Белікова А.С. – Дніпро: Журфонд, 2024р – 516 с.
18. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Організація і проведення рятувальних робіт на об'єктах будівництва» для студентів ступеня магістра спеціальності 263 «Цивільна безпека» заочної форми навчання / Укладачі: Пилипенко О.В., Федорченко Д.С., Кульбач А.А., Шаломов В.А. // Дніпро: ПДАБА, 2022 – 22с.

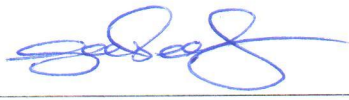
Допоміжна

1. Кодекс цивільного захисту України (в редакції 2024р.).
2. Кодекс законів про охорону праці (в редакції 2023р.).
3. Земельний кодекс України (в редакції 2024р.).
4. Водний кодекс України (в редакції 2023р.).
5. Закон України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку". – К., 08.02.1995 №39/95 ВР.
6. Закон України "Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання". – К., 19.10.2000 №2064-ІП.
7. Радонова безпека житлових будівель / Соколов І.А., Запрудін В.Ф., Бєліков А.С., Пилипенко О.В., Савицький М.В., Гупало О.С. – м.Дніпропетровськ, 2008р. – 313 с
8. Безпека життєдіяльності та цивільний захист / Конспект лекцій для студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського / Праховнік Н.А., Землянська О.В. // Електронний ресурс – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського 2019 — 165 с.
9. Бєліков А.С., Пилипенко О.В., Довгаль В.М., Болібрух Б.В. та інші «Пожезна безпека»: Підручник для студентів ВНЗ / під. загал. ред. д.т.н., проф. Бєлікова А.С. – Дніпро: Вид. Журфонд, 2019 – 508 с.
10. Сафонов В.В., Бєліков А.С. «Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей»: Навчальний посібник – Дніпро. Видавництво: Журфонд 2020р. – 388с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Міжнародної комісії з радіаційного захисту. – Режим доступу: <http://www.ICRP.org>.
2. Офіційний сайт Національної комісії з радіаційного захисту населення України. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua>.
4. Віртуальний читальний зал ННІ «ПДАБА» УДУНТ / Кафедри. – Режим доступу: <http://surl.li/bjlhw>

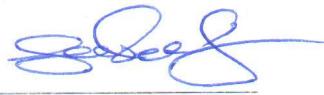
Розробник _____

(підпис)

Олександр ПИЛИПЕНКО

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

Олександр ПИЛИПЕНКО

Силабус затверджено
на засіданні кафедри _____

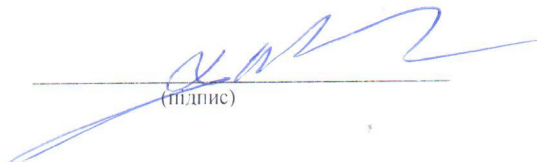
охорони праці, цивільної та техногенної безпеки
(назва кафедри)

Протокол від « 30 » _____

08

2024 року № 1

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Анатолій БЄЛІКОВ